ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การจัดการความขัดแย้งในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ของบ้าน พรสวรรค์ ตำบลข่วงเปา อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวเอมอร สุขสวัสดิ์อำนวย

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์และสิ่งแวคล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์ คร.อนุรักษ์ ปัญญานุวัฒน์

บทคัดย่อ

งานศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะของความขัดแย้งในพื้นที่ป่าสงวน แห่งชาติ ป่าจอมทอง 2) สึกษาปัจจัยและกระบวนการที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในพื้นที่ศึกษา 3) ศึกษาประสิทธิภาพและผลของการจัดการความขัดแย้งในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าจอมทอง และ 4) หาข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการความขัดแย้งในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่า จอมทอง

ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์จากประชากร 3 กลุ่ม ในอำเภอจอมทอง และ พื้นที่ ที่เกี่ยวข้องแล้วรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและรายงาน การสัมภาษณ์คนในชุมชนและผู้นำ ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหา รวมทั้งการสำรวจภาคสนาม แล้วทำการวิเคราะห์ เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพอสรุปได้ว่าพบว่า ลักษณะของความขัดแย้งในพื้นที่เกิดจากการบุกรุกพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติของชาวบ้านเกิดจากมูลเหตุของการขยายที่ดินทำกิน รวมไปถึงการต่อสู้ของแต่ละ ฝ่ายเพื่อให้ได้มาถึงจุดมุ่งหมายของฝ่ายตน จนนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งในที่สุด ในส่วนของปัจจัย ที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง ได้แก่ การขยายตัวของชุมชนในพื้นที่ การเข้าแทรกแซงของกลุ่ม บุคคลภายนอกเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากความขัดแย้งที่เกิดขึ้น การแอบอ้างของกลุ่มบุคคลอื่นที่ มีความต้องการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ข้อพิพาท และการปล่อยปละละเลยปัญหาให้เนิ่นนานของ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้น ส่วนของกระบวนการ ที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง คือ การบุกรุกขยายพื้นที่ของชาวบ้าน การสนับสนุนขององค์การจาก ภายนอก การดำเนินการจับกุมชาวบ้าน และการบังคับคำเนินคดีกับชาวบ้าน กระบวนการเหล่านี้ ส่งผลทำให้ปัญหาความขัดแย้งทวีความรุนแรงขึ้นและยังไม่มีท่าทีว่าจะสิ้นสุด

ส่วนของประสิทธิภาพและผลของการจัดการความขัดแย้ง พบว่า ในช่วงระยะเวลาเริ่มแรก ของการเกิดปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ การจัดการปัญหาของภาครัฐมี ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งให้ลดน้อยลง โดยใช้มีการประสานความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและชาวบ้าน เพื่อใช้วิธีประนีประนอมปัญหาระหว่างกัน แต่ในช่วงระยะเวลาต่อมา จนถึงปัจจุบัน กลับเกิดเหตุการณ์ทำให้ปัญหาความขัดแย้งทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น โดยภาครัฐ เปลี่ยนมาใช้อำนาจในฐานะผู้ถือกฎหมาย ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จนส่งผลให้ประสิทธิภาพ การจัดการความขัดแย้งไม่ประสบผลสำเร็จ อีกทั้งยังเป็นแรงผลักดันในชาวบ้านไม่ยอมที่จะใช้วิธี ประนีประนอมอีกต่อไป ส่งผลให้การจัดการความขัดแย้งตั้งแต่ระยะเวลาเริ่มแรก จนถึงปัจจุบันยัง ไม่สามารถหาข้อสรุปในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้

ข้อเสนอแนะในการจัดการกับปัญหาความขัดแย้ง จากการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเป็น 3 ระดับ กือ ระดับนโยบาย ระดับพื้นที่ และระดับปฏิบัติการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title

Conflict Management in National Forest Reservation Areas of Ban Porn-Sawan, Khuang Pao Sub-district, Chom Thong District, Chiang Mai Province

Author

Miss Emorn Suksawatamnuay

Degree

Master of Arts (Man and Environment Management)

Thesis Advisor

Prof.Dr. Anurak Panyanuwat

ABSTRACT

The study of "Conflict Management in National Forest Reservation Areas of Ban Porn Sawan, Khuang Pao Sub-district, Chom Thong District, and Chiang Mai Province" had four main objectives. Those were 1) to study the nature of conflict in Chom Thong national forest reservation areas; 2) to determine the factors and processes that cause conflicts in the study area; 3) to determine the efficacy and effects of conflict management in Chom Thong national forest reservation areas and 4) to find out recommendations for conflict management in Chom Thong national forest reservation areas. The researcher collected data from documents, report, field survey, and interviews of community members, community leaders, and other stakeholders.

The results showed that the conflict nature in the area caused by the invasion of villagers into the national forest reservation areas to expand their land. The causes of the conflict included the legal obstacles for the villagers to obtain their land in the area. There were many factors of the conflict, such as the expansion of the communities in the area, the intervention of outsiders to the abuse conflicts, impersonation of other people who wanted to get benefit from and in the conflict area, and ignored the problem of governmental officials. The factors that caused conflicts were such as invasion of villagers to expand their lands, supporters from outsiders and impersonation. Those factors resulted in intensifying and prolonging the conflicts.

The study also showed that during the initial period of the conflict in the national forest reservation, the management of governmental officials was effective. Collaboration between

the government and villagers was practiced to reconcile the problems among them. Sine then, the conflict has been increased. This was because the governmental officials presumed their roles to be law enforcement officers to solve the problems. It also made villagers not to reconcile with the Government official the toward existing problems. Consequently, conflict management was not exercised effectively solve the problems.

Based on the results of this research, a strong recommendations were made at 3 levels. Those were at the policy-making level, area-based solution level, and operation-based solution level.

